

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2015 roku

Sąd Rejonowy – w Piotrkowie Tryb. VII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Cisak-Nieckarz

Protokolant: sekretarz sąd. Dawid Lesiakowski, starszy sekretarz sąd. Agnieszka Chojnacka

przy udziale Prokuratora: Rafała Matusiaka, Gerarda Staszczyka, Piotra Grochulskiego, Tomasza Retyka, Marty Bugajskiej-Sójka

po rozpoznaniu w dniu 02.04.2014 r., 09.05.2014r., 16.06.2014 r., 09.10.2014r., 19.12.2014r., 30.03.2015r., 27.05.2015r., 25.06.2015r.

sprawy:

I. **P. M. (1)**, syna S. i W. z d. B., ur. (...) w S.,

oskarżonego o to, że:

1. W dniu 29 sierpnia 2012 roku w P., przy (...), woj. (...), wspólnie i w porozumieniu z L. P. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował wyłudzić odszkodowanie komunikacyjne w kwocie 39 365,10 zł z tytułu fikcyjnej kolizji drogowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku samochodu osobowego marki N. (...) nr rejestracyjny (...) z samochodem osobowym marki A. (...) nr rejestracyjny (...) (...) należącego do L. P. (1) podał niezgodne z prawdą oświadczenie o uszkodzeniach samochodu N. (...), dotyczących okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania w/w odszkodowania w postaci oświadczenia o uszkodzeniu prawych przednich i tylnych drzwi, prawej poduszki powietrznej – kurtyny oraz prawego progu, podczas gdy w rzeczywistości wyżej wymienione uszkodzenia miały miejsce podczas innego zdarzenia drogowego czym działał na szkody (...) S.A Oddział w P. (...)

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

2. W dniu 07 września 2012 roku w P., przy (...), woj. (...), wspólnie i w porozumieniu z L. P. (1), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował wyłudzić odszkodowanie komunikacyjne z tytułu ubezpieczenia AutoCasco w kwocie 8 900 zł z tytułu fikcyjnej kolizji drogowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku samochodu osobowego marki N. (...) nr rejestracyjny (...) z samochodem osobowym marki A. (...) nr rejestracyjny (...) (...) należącego do L. P. (1), podał niezgodne z prawdą oświadczenie o uszkodzeniu samochodu A. (...), dotyczących okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania w/w odszkodowania w postaci oświadczenia o uszkodzeniu przednich lamp, przedniego zderzaka, maski oraz chłodnic, podczas gdy w rzeczywistości wyżej wymienione uszkodzenia miały miejsce podczas innego zdarzenia czym działał (...) S.A. Oddział w P. (...)

tj. czyn określony w art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

II. **L. P. (1)** syna J. i D. z domu P. urodzonego (...) w T.,

oskarżonego o to, że:

1. W dniu 29 sierpnia 2012 roku w P. przy (...), woj. (...) wspólnie i w porozumieniu z P. M. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował wyłudzić odszkodowanie komunikacyjne w kwocie 39 365,10 zł z tytułu fikcyjnej kolizji drogowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku samochodu osobowego marki N. (...) nr rejestracyjny (...) z samochodem

osobowym marki A. (...) nr rejestracyjny (...) (...) należącego do L. P. (1), podał niezgodne z prawdą oświadczenie o uszkodzeniach samochodu N. (...), dotyczących okoliczności i istotnym znaczeniu dla uzyskania w/w odszkodowania w postaci oświadczenia o uszkodzeniu prawych przednich i tylnych drzwi, prawej poduszki powietrznej-kurtyny oraz prawego progu, podczas gdy w rzeczywistości wyżej wymienione uszkodzenia miały miejsce podczas innego zdarzenia drogowego czym działał na szkodę (...) S.A. Oddział w P. (...)

tj.o czyn określony w art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

2. W dniu 07 września 2012 roku w P. przy (...), woj. (...) wspólnie i w porozumieniu z P. M. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował wyłudzić odszkodowanie komunikacyjne z tytułu ubezpieczeń AutoCasco w kwocie 8 900 zł z tytułu fikcyjnej kolizji drogowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku samochodu osobowego marki N. (...) nr rejestracyjny (...) z samochodem osobowym marki A. (...) nr rejestracyjny (...) (...) należącego do L. P. (1), podał niezgodne z prawdą oświadczenie o uszkodzeniach samochodu A. (...) dotyczących okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania w/w odszkodowania w postaci oświadczenia o uszkodzeniu przednich lamp, przedniego zderzaka, maski oraz chłodnic podczas gdy w rzeczywistości wyżej wymienione uszkodzenia miały miejsce podczas innego zdarzenia czym działał na szkodę (...) S.A. Oddział w P.(...)

tj. czyn określony w art. 13 § 1 kk z zw. z art. 286 § 1 kk

1. oskarżonych **P. M. (1) i L. P. (1)** w miejsce czynów zarzucanych w pkt 1 i 2 uznaje za winnych tego, że działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w P. (...) usiłowali doprowadzić ubezpieczyciela (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 39.365,10 złotych w przypadku odszkodowania z OC oraz kwoty 8.900 złotych w przypadku odszkodowania AC w ten sposób, że P. M. (1) w dniu 29 sierpnia 2012 roku złożył zawiadomienie o szkodzie z ubezpieczenia AC, natomiast L. P. (1) w dniu 7 września 2012 roku złożył zawiadomienie o szkodzie z ubezpieczenia AC, domagając się odszkodowania z polisy nr (...) ubezpieczającego L. P. (1) i podali okoliczności co do miejsca, udziału pojazdów marki N. (...) o numerze rej. (...) oraz A. (...) o nr rej. (...) w zdarzeniu drogowym w dniu 27.08.2012 roku, uszkodzenia każdego z pojazdów, podczas gdy, ujawnione w pojazdach uszkodzenia nie powstały w okolicznościach podawanych przez P. M. (1) i L. P. (1), lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na odmowę przyznania i wypłaty odszkodowania czym wyczerpali dyspozycję art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i za to na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. Z art. 286 § 1 kk i art. 33 § 2 kk wymierza oskarżonym P. M. (1) i L. P. (1) kary po 1 (jednym) roku pozbawienia wolności oraz grzywny w liczbie po 100 (sto) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwoty po 10 (dziesięć) złotych;

2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonych wobec oskarżonych P. M. (1) i L. P. (1) kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres próby 2 (dwóch) lat;

3. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 6.311,05 zł (sześć tysięcy trzysta jedna złoty pięć groszy) tytułem zwrotu wydatków oraz kwoty po 380 (trzysta osiemdziesiąt) złotych tytułem opłat.

Sygn. akt VII K 904/13

UZASADNIENIE

P. M. (1) został oskarżony o to, że:

1. W dniu 29 sierpnia 2012 roku w P., przy (...), woj. (...), wspólnie i w porozumieniu z L. P. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował wyłudzić odszkodowanie komunikacyjne w kwocie 39 365,10 zł z tytułu fikcyjnej kolizji drogowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku samochodu osobowego marki N. (...) nr rejestracyjny (...) z samochodem osobowym marki A. (...) nr rejestracyjny (...) należącego do L. P. (1) podał niezgodne z prawdą oświadczenie o uszkodzeniach samochodu N. (...), dotyczących okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania w/w odszkodowania postaci oświadczenia o uszkodzeniu prawych przednich drzwi i tylnych drzwi, prawej poduszki powietrznej – kurtyny oraz prawego progu, podczas gdy w rzeczywistości wyżej wymienione uszkodzenia miały miejsce podczas innego

zdarzenia drogowego czym działa na szkodę (...) S.A. Oddział w P. (...), **tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk**

2. W dniu 07 września 2012 roku w P., przy (...), woj. (...), wspólnie i w porozumieniu z L. P. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował wyłudzić odszkodowanie komunikacyjne z tytułu ubezpieczenia AutoCasco w kwocie 8 900 zł z tytułu fikcyjnej kolizji drogowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku samochodu osobowego marki N. (...) nr rejestracyjny (...) z samochodem osobowym marki A. (...) nr rejestracyjny (...) należącego do L. P. (1), podał niezgodne z prawdą oświadczenie o uszkodzeniach samochodu A. (...), dotyczących okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania w/w odszkodowania postaci oświadczenia o uszkodzeniu przednich lamp, przedniego zderzaka, maski oraz chłodnic, podczas gdy w rzeczywistości wyżej wymienione uszkodzenia miały miejsce podczas innego zdarzenia drogowego czym działa na szkodę (...) S.A. Oddział w P. (...) **tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk**

L. P. (1) został oskarżony o to, że:

1. W dniu 29 sierpnia 2012 roku w P., przy (...), woj. (...), wspólnie i w porozumieniu z P. M. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował wyłudzić odszkodowanie komunikacyjne w kwocie 39 365,10 zł z tytułu fikcyjnej kolizji drogowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku samochodu osobowego marki N. (...) nr rejestracyjny (...) z samochodem osobowym marki A. (...) nr rejestracyjny (...) należącego do L. P. (1) podał niezgodne z prawdą oświadczenie o uszkodzeniach samochodu N. (...), dotyczących okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania w/w odszkodowania postaci oświadczenia o uszkodzeniu prawych przednich drzwi i tylnych drzwi, prawej poduszki powietrznej – kurtyny oraz prawego proggu, podczas gdy w rzeczywistości wyżej wymienione uszkodzenia miały miejsce podczas innego zdarzenia drogowego czym działa na szkodę (...) S.A. Oddział w P.(...) **tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk**

2. W dniu 07 września 2012 roku w P., przy (...) woj. (...), wspólnie i w porozumieniu z P. M. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował wyłudzić odszkodowanie komunikacyjne z tytułu ubezpieczenia AutoCasco w kwocie 8 900 zł z tytułu fikcyjnej kolizji drogowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku samochodu osobowego marki N. (...) nr rejestracyjny (...) z samochodem osobowym marki A. (...) nr rejestracyjny (...) należącego do L. P. (1), podał niezgodne z prawdą oświadczenie o uszkodzeniach samochodu A. (...), dotyczących okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania w/w odszkodowania postaci oświadczenia o uszkodzeniu przednich lamp, przedniego zderzaka, maski oraz chłodnic, podczas gdy w rzeczywistości wyżej wymienione uszkodzenia miały miejsce podczas innego zdarzenia drogowego czym działa na szkodę (...) S.A. Oddział w P. (...) **tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk**

W toku przewodu sądowego Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 sierpnia 2012 roku P. M. (1) zawarł z S. K. w S. umowę kupna-sprzedaży pojazdu marki N. (...) nr rejestracyjny (...). Cenę pojazdu ustalono na kwotę 23.000 złotych. Pojazd nie miał wówczas uszkodzeń, naprawy wymagał główny komputer oraz silnik – usterki elektroniki. Usterki te po zakupie usunął J. R..

/dowód: zeznania świadka S. K. – k. 420

kopia umowy kupna-sprzedaży – k. 84 akt szkody OC – koperta k. 30

częściowo zeznania świadka J. K. – k. 419v-420

wyjaśnienia oskarżonego P. M. (1) – k. 264

częściowo zeznania świadka J. R. – k. 278v-279, 279v

dokumentacja fotograficzna – płyta CD koperta k. 270

ogłoszenie – oferta sprzedaży – k. 297/

L. P. (1) jest współwłaścicielem pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...). L. P. (1) zawarł umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów i ubezpieczenia AutoCasco z (...) S.A., okres ubezpieczenia OC – od 10.12.2011 roku do 10.12.2012 roku, okres ubezpieczenia AC od 05.01.2012 roku do 05.01.2013 roku. Zawarcie umowy potwierdzono polisą z dnia 05.01.2012 roku (...) nr (...).

/dowód: kopia polisy – akta pomocnicze – koperta k. 31

kopia polisy – k. 62 akt szkody OC – koperta k. 30

kopia dowodu rejestracyjnego – k. 61 akt szkody OC – koperta k. 30

częściowo wyjaśnienia oskarżonego L. P. – k. 114 /

W dniu 29 sierpnia 2012 roku do siedziby (...) Oddział w P. (...) wpłynęło zgłoszenie P. M. (1) o szkodzie z ubezpieczenia OC. Zgłaszający P. M. (1) w pisemnym zawiadomieniu o szkodzie podał, że do zdarzenia drogowego doszło w dniu 27 sierpnia 2012 roku w miejscowości M., o godz. 7.30., na skrzyżowaniu, przy słabym natężeniu ruchu drogowego, mokrej nawierzchni. Co do okoliczności zdarzenia zgłaszający P. M. (1) podał, że jadąc drogą z Ł. w kierunku R. na skrzyżowaniu dróg skręcając w lewo został uderzony w prawy bok pojazdu N. (...) przez samochód marki A. (...), którego kierowca wymusił pierwszeństwo. Warunki atmosferyczne – padał deszcz, dopuszczalna prędkość 60 km/h – obszar zabudowany. Sprawcą zdarzenia jest kierowca samochodu A. (...), ponieważ wymusił pierwszeństwo na skrzyżowaniu dróg. Zgłaszający przedstawił szkic sytuacyjny zdarzenia w trzech wariantach – „przed zdarzeniem”, „w trakcie zdarzenia”, „po zdarzeniu”. Zakres uszkodzeń pojazdu w zgłoszeniu został opisany jako „prawa strona samochodu”. Jako drugiego uczestnika zdarzenia zgłaszający wskazał L. P. (1) kierującego pojazdem marki A. (...) o nr rej. (...), a uszkodzenia drugiego pojazdu opisał jako „przód pojazdu”. Zgłaszający zawarł także oświadczenie, że nie znajdował się w chwili wypadku pod wpływem alkoholu. Zgłoszenie pisemne opatrzone datą 07.09.2012 roku.

W aktach szkody (nr szkody (...)) znajduje się oświadczenie sprawcy kolizji drogowej opatrzone datą 27 sierpnia 2012 roku i podpisem (...). Zgodnie z jego treścią L. P. (1) kierując pojazdem marki A. (...) o nr rej. (...) spowodował w dniu 27.08.2012 roku o godzinie 7.30 w miejscowości M. kolizję drogową, w której został poszkodowany P. M. (1) kierujący pojazdem marki N. (...) o nr rej. (...). Co do okoliczności i skutków zdarzenia podano, że do kolizji doszło na skrzyżowaniu dróg w miejscowości M., L. P. (1) jadąc drogą z B. w kierunku S. wymusił pierwszeństwo i uderzył w bok skręcającego N. M.. Jeżeli chodzi o uszkodzenia pojazdu poszkodowanego – prawy bok, pojazdu sprawcy – przód. Ta część oświadczenia jest opatrzone podpisami (...) oraz (...).

W aktach pomocniczych do szkody nr (...) (...) znajduje się szkic sytuacyjny zdarzenia sporządzony przez L. P. (1).

Szkic sytuacyjny sporządzony przez L. P. (1) pokrywa się z szkicem sytuacyjnym sporządzonym przez P. M. (1).

/dowód: zeznania świadka M. M. (1) – k. 3, 261v-262

zgłoszenie szkody – k. 3-2 akt szkody OC – koperta k. 30

pisemne zawiadomienie – k. 80-77 akt szkody OC – koperta k. 30

oświadczenie - k. 72 akt szkody OC – koperta k. 30

szkic sytuacyjny – akta pomocnicze – koperta – k. 31/

L. P. (1) złożył w dniu 7 września 2012 roku u ubezpieczyciela, tj. w siedzibie (...) Oddział w P. (...) zawiadomienie o szkodzie z AC, mającej miejsce w dniu 27 sierpnia 2012 roku – szkoda numer(...)

/dowód: zeznania świadka M. M. (1) – k. 3,

częściowo wyjaśnienia oskarżonego L. P. (1) – k. 114/

L. P. (1) złożył „oświadczenie sprawcy szkody”, wskazując, że w dniu 27 sierpnia 2012 roku w miejscowości M., o godz. 7.30 spowodował szkodę komunikacyjną polegającą na wymuszeniu pierwszeństwa przejazdu, wskazując jako poszkodowanego P. M. (1). Co do okoliczności powstania szkody L. P. (1) podał, że jadąc drogą z B. w kierunku S. wymusił pierwszeństwo na skrzyżowaniu dróg w miejscowości M. i uderzył w bok skręcającego N. M.. W pojeździe poszkodowanego uległ zniszczeniu prawy bok: przednie i tylne drzwi prawe, prawy próg, słupek prawy, poduszki. Natomiast w pojeździe sprawcy przód pojazdu: lampy, zderzak, maska, chłodnice. L. P. (1) przedstawił szkic sytuacyjny zdarzenia w trzech wariantach – „przed zdarzeniem”, „w trakcie zdarzenia”, „po zdarzeniu”.

/dowód: oświadczenie - k. 36 akt szkody OC – koperta k. 30/

W toku postępowania szkodowego ubezpieczyciel dokonał kosztorysowego wyliczenia szkody pojazdu marki N. (...) na kwotę 39.365,10 złotych. Szkada wyliczona kosztorysowo w wypadku pojazdu marki A. (...) – to kwota 8.900 złotych.

/dowód: zeznania świadka M. M. (1) – k. 3

wycena pojazdu N. (...) i kalkulacja naprawy – k. 34-25 akt szkody OC – koperta k. 30

wycena pojazdu A. (...) akt pomocnicze – koperta k. 31/

Po przeprowadzeniu oględzin uszkodzonych pojazdów, pracownicy działu likwidacji szkód ubezpieczyciela nabrali wątpliwości, czy uszkodzenia powstały w deklarowanych przez zainteresowanych okolicznościach. W związku z tym ubezpieczyciel zlecił zewnętrznemu podmiotowi (...) wykonanie ekspertyzy.

Decyzją z dnia 21 września 2012 r. adresowaną do P. M. (1) Dyrektor Oddziału (...) odmówił przyjęcia odpowiedzialności z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia potwierdzonej polisą (...), w związku ze szkodą komunikacyjną dotyczącą pojazdu marki N. (...) nr rej. (...). Zdaniem ubezpieczyciela, materiał zebrany w aktach szkody wskazuje, że na skrzyżowaniu wskazanym jako miejsce kolizji nie mogło dojść do zdarzenia z udziałem pojazdów: N. (...) nr rej. (...) oraz A. (...) o nr rej. (...) i ujawnionych w pojazdach uszkodzeń. Uszkodzenia elementów pojazdów wskazanych jako biorące udział w kolizji nie korelują ze sobą i nie odpowiadają obrazowi uszkodzeń jaki powstaje podczas zdarzenia o przebiegu opisanym w zgłoszeniu szkody. W związku z tym (...) S.A. nie może przyjąć odpowiedzialności gwarancyjnej za przedmiotowe zdarzenie, z uwagi na brak wykazania winy klienta ubezpieczyciela.

L. P. (1) także otrzymał decyzję odmawiającą wypłatę odszkodowania.

/dowód: decyzja – akta szkody OC

zeznania świadka M. M. (1) – k. 3, 261v/

Uszkodzenia pojazdów marki N. (...) o numerze rejestracyjnym (...) oraz A. (...), a będące przedmiotem analizy w postępowaniu odszkodowawczym – nr szkody (...) nie powstały w okolicznościach deklarowanych przez P. M. (1) oraz L. P. (1).

/dowód: opinia Stowarzyszenia (...) – koperta k.478

symulacje komputerowe – koperta k. 522, 539

częściowo opinia uzupełniająca ustna – k. 529v-533v /

P. M. (1) ma 36 lat, legitymuje się średnim wykształceniem, z zawodu pracownik administracji biurowej. Prowadzi działalność gospodarczą w zakresie handlu, z tego tytułu osiąga dochody na poziomie 4.000 złotych w skali miesiąca. Jest żonaty, ma na utrzymaniu żonę i dwoje dzieci.

/dane podane przez oskarżonego w toku rozprawy głównej- k. 260v/

P. M. (1) nie był uprzednio karany.

/karta karna – k . 210/

L. P. (1) ma 39 lat, legitymuje się wyższym wykształceniem, z zawodu ekonomista. Prowadzi działalność rolniczą, z tego tytułu osiąga dochody na poziomie 1.000 złotych w skali miesiąca. Jest żonaty, ma na utrzymaniu dwoje dzieci.

/dane podane przez oskarżonego w toku rozprawy głównej- k. 260v-261/

L. P. (1) nie był uprzednio karany.

/karta karna – k .209 /

Przesłuchiwany w charakterze podejrzanego **P. M. (1)** nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Jak wyjaśnił, dnia 27 sierpnia 2012 roku jechał drogą główną przez miejscowość M. swoim nowo zakupionym samochodem marki N. (...) o nr rej. (...). Na wysokości skrzyżowania z drogą podporządkowaną zamierzał wykonać manewr skrętu w lewo. W tym samym czasie kierujący samochodem osobowym marki A. (...) wyjeżdżając po prawej stronie z drogi podporządkowanej uderzył w prawą stronę pojazdu oskarżonego. Uszkodził przy tym prawe drzwi przednie i tylne pojazdu oskarżonego, prawy próg, prawy słupek, poduszkę powietrzną pasażera w prawym fotelu oraz prawą poduszkę powietrzną, tzw. kurtynę. Jak dalej wyjaśnił P. M. (1), bezpośrednio po zderzeniu, kierujący zjechali na pobocze. P. M. (1) zamierzał wezwać policję. L. P. (1) prosił aby tego nie robić, sam napisze oświadczenie jako sprawca kolizji. Na co P. M. (1) wyraził zgodę. Pojazd marki N. (...) został zholowany do warsztatu lakierniczego T. O. w miejscowości (...), gm. U.. Jak dalej wyjaśnił, z tego co sobie przypomina pojazd A. miał takie uszkodzenia, że mógł kontynuować jazdę. Dodał, że przed kolizją nie znał L. P. (1), nie miał z nim kontaktu. Skontaktował się ze sprawcą po odmowie wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela.

/wyjaśnienia oskarżonego – k. 26 /

Przesłuchiwany ponownie, po uzupełnieniu zarzutu P. M. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień.

/wyjaśnienia oskarżonego – k. 205/

Przesłuchiwany w charakterze oskarżonego P. M. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień, potwierdził uprzednie. Dodał na dalszym etapie postępowania, że pojazd N. (...) w dacie zakupu nie miał uszkodzeń zewnętrznych, tylko elektryka wymagała naprawy.

/wyjaśnienia oskarżonego – k. 261, 264/

Przesłuchiwany w charakterze podejrzanego **L. P. (1)** nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Jak wyjaśnił, jest współwłaścicielem pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...). Daty dokładnej nie pamięta, w sierpniu 2012 roku jechał pojazdem Marki (...) przez miejscowość M.. Dojeżdżając do skrzyżowania nie zauważył pojazdu jadącego drogą z pierwszeństwem przejazdu. Dojechał do skrzyżowania. Po stronie lewej, patrząc od wjazdu jest ogrodzenie, co przyczyniło się do ograniczenia widoczności. Przez ogrodzenie oskarżony nie widział, że nadjeżdża N. (...). Gdy wyjeżdżał na środek ukazał mu się ten N.. Nie miał czasu na reakcję. Jechał z prędkością około 50 km/h. Dojeżdżając do skrzyżowania zamierzał jechać prosto. Nie pamięta czy hamował. Uderzył przodem swojego samochodu w prawy bok N., który jak się później okazało w rozmowie z kierującym zamierzał skrócić w lewo, w tę sama drogę, co oskarżony L. P. (1). Dlatego się zatrzymał, a nie jechał prosto drogą z pierwszeństwem przejazdu. Bezpośrednio po kolizji, kierujący N. (...) zjechał ze skrzyżowania w drogę, w którą zamierzał skrócić i stanął na poboczu. Kierujący A. (...) przejechał na drugą stronę i stanął za N.. Kierujący N. zadzwonił po lawetę, na którą jeszcze w obecności L. P. (1) zabrano pojazd. Oskarżony, po tym jak zebrał „plastiki” ze swojego samochodu i ustaleniu, że może dalej jechać udał się

swoim pojazdem do W.. Po około dwóch dniach od zdarzenia, udał się do P. (...) gdzie osobiście złożył wniosek o odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia AutoCasco. Przedstawiciel ubezpieczyciela wykonywał oględziny jego pojazdu. Oskarżony – jak dalej wyjaśnił otrzymał decyzję o odmowie wypłaty odszkodowania. Kontaktował się wówczas z P. M. (1), którego nie znał przed zdarzeniem.

/wyjaśnienia oskarżonego – k. 114/

Przesłuchiwany w charakterze oskarżonego L. P. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień, potwierdził uprzednie.

/wyjaśnienia oskarżonego – k. 261/

Sąd dokonał następującej oceny zgromadzonego materiału dowodowego i zważył, co następuje:

Na przymiot wiarygodnych zasługują zeznania świadka M. M. (1). Świadek zeznaje co do okoliczności znanych mu zawodowo, albowiem w sprawie relacjonuje jako kierownik działu likwidacji szkód pokrzywdzonego zakładu ubezpieczeń. Zeznania wskazanego świadka znajdują potwierdzenie w aktach szkody niejako włączonych do akt przedmiotowego postępowania jeszcze na etapie postępowania przygotowawczego. Świadek wskazuje bowiem na fakt:

- zgłoszenia szkody przez oskarżonych, w wypadku P. M. z ubezpieczenia OC, natomiast L. P. z ubezpieczenia AC,
- co do faktów podawanych w zgłoszeniu, a dotyczących okoliczności w jakich szkody miały postać oraz uszkodzeń pojazdów,
- wątpliwości pracowników działu, którego świadek jest zwierzchnikiem, skutkujących zleceniem ekspertyzy,
- co wyników ekspertyzy oraz będących jej następstwem decyzji odmawiających P. M. oraz L. P. odszkodowań,
- kalkulacji napraw obydwu pojazdów.

Wskazane fakty są w sprawie zasadniczo niesporne, wynikają z akt szkody, oskarżeni im nie przeczą, a L. P. (1) wręcz opisuje fakt zgłoszenia roszczeń ubezpieczycielowi, a nadto oskarżeni opisują zgodnie (o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia) w swoich pierwszych wyjaśnieniach okoliczności w jakich miało dojść do zderzenia pojazdów. Opisy te odpowiadają deklarowanym ubezpieczycielowi.

Bezsporne jest w sprawie, że ubezpieczyciel odmówił tak P. M. (1), jaki i L. P. (3) wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia – odpowiednio OC i AC. Zdaniem ubezpieczyciela, materiał zebrany w aktach szkody (ten sam tak w wypadku ubezpieczenia z OC jak i AC – jak wskazują zeznania świadka M. M. (2)) wskazuje, że na skrzyżowaniu podanym jako miejsce kolizji nie mogło dojść do zdarzenia z udziałem pojazdów: N. (...) nr rej. (...) oraz A. (...) o nr rej. (...) i ujawnionych w pojazdach uszkodzeń. Uszkodzenia elementów pojazdów wskazanych jako biorące udział w kolizji nie korelują ze sobą i nie odpowiadają obrazowi uszkodzeń jaki powstaje podczas zdarzenia o przebiegu opisanym w zgłoszeniu szkody. W związku z tym ubezpieczyciel - (...) S.A. nie może przyjąć odpowiedzialności gwarancyjnej za przedmiotowe zdarzenie, z uwagi na brak wykazania winy klienta ubezpieczyciela – jak wskazuje lektura uzasadnienia decyzji adresowanej do P. M. (1).

Ustalenia i ocena zdarzenia przeprowadzona przez ubezpieczyciela zasadzają się na ekspertyzie sporządzonej przez D. G. (1) (z ramienia Spółdzielni (...)), który analizował udokumentowane na fotografiach udostępnionych przez ubezpieczyciela:

- uszkodzenia przodu pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...),
- uszkodzenia boku pojazdu marki N. (...) o nr rej. (...),

- miejsce kolizji – układ skrzyżowania, deklarowane przez oskarżonych (oświadczenie sprawcy kolizji wraz z wskazaniem okoliczności zdarzenia oraz szkic sytuacyjny) kierunki ruchu pojazdów.

Ekspertyza opracowana przez inżyniera D. G. (1) wskazuje, że układ skrzyżowania wykluczał zderzenie pojazdów pod kątem prostym. Charakter uszkodzeń pojazdów wskazuje natomiast na uderzenie prostopadłe, charakterystyczne dla jazdy na wprost przez skrzyżowanie. Na pojazdach nie ma zarysowań wzdłużnych związanych z ruchem pojazdów w różnych kierunkach, co wskazuje na zderzenie statyczne. Opiniujący nie dopatrzył się korelacji uszkodzeń obydwu pojazdów.

Ekspertyza ta w sprawie przedmiotowej ma wyłącznie walor pomocniczy. Istotne jest jednak, iż na tożsamym materiale badawczym pracował tak biegły inż. J. M. (1), jak i biegły opiniujący z ramienia Stowarzyszenia (...) oraz (...) w K., mianowicie – dokumentacji uszkodzeń pojazdów, oraz obrazującej miejsce deklarowanej przez zainteresowanych kolizji, oraz oświadczeń składanych przez zainteresowanych w toku postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez ubezpieczyciela.

Biegły inż. J. M. (1) zaopiniował, że uszkodzenia pojazdów marki N. (...) o nr o nr rej. (...) oraz A. (...) o nr rej. (...) nie powstały w okolicznościach podawanych przez zainteresowanych (kierujących). Zdaniem tego biegłego, topografia skrzyżowania (miejsca deklarowanej kolizji) oraz deklarowane tory pojazdów wskazują, że nie mogło dojść do zderzenia prostopadłego, zaś pojazd N. (...) nie posiada śladów wzdłużnych zarysowań, jakie powinny powstać przy zderzeniu pojazdów w ruchu, innym niż prostopadłe. Zdaniem biegłego, w pojeździe marki A. nie ma śladów od uderzenia w elementy wytrzymałościowe pojazdu N., tj. prawy próg i wzmocnienie drzwi (k. 190). W opinii uzupełniającej złożonej w toku rozprawy w dniu 16.06.2014 roku, biegły mimo że podtrzymał wniosek końcowy opinii pisemnej, już mniej kategorycznie wypowiedział się w kwestii braku korelacji uszkodzeń pojazdów – w szczególności pojazdu marki A. (...).

Nadto każdy z oskarżonych przedstawił opinie prywatne i tak oskarżony L. P. (1) – opinię sporządzoną przez inżyniera J. B., zaś oskarżony P. M. (1) – inżyniera J. C. (1), które traktowane są jako zastrzeżenia i uwagi do opinii procesowej sporządzonej na zlecenie Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Tryb.. Opinie te, już po wysłuchaniu biegłego J. M. (1), dały asumpt do wywołania opinii Stowarzyszenia (...) oraz (...) w K., celem zweryfikowania wersji zdarzenia opisywanego zgodnie przez oskarżonych do jakiego – zgodnie z przekazem miało dojść w dniu 27.08.2012 roku na skrzyżowaniu dróg w miejscowości M., w okolicznościach podawanych przez zainteresowanych. Przekazy te (chronologicznie) - zawarty w oświadczeniu sprawcy szkody opatrzonym datą 27.08.2012 roku opatrzonym podpisami: P. M. (1), L. P. (1), zawiadomieniu pochodzącym od oskarżonego P. M. (1), oświadczeniu sporządzonym przez L. P. (1), a dalej w toku przesłuchania w charakterze podejrzanych są zbieżne. Wskazują, że do zdarzenia doszło na skrzyżowaniu dróg, sprawcą kolizji jest L. P. (1) – kierujący pojazdem marki A. (...), który nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu kierującemu N. (...) P. M. (1), który zamierzał wykonać manewr skrętu w lewo. W ocenie biegłego opiniującego z ramienia Stowarzyszenia (...), niemożliwy byłby przebieg zderzenia obu pojazdów w takiej wersji jak przedstawili to obydwaj oskarżeni, którego skutkiem byłyby uszkodzenia takie jak te, które zostały udokumentowane po 27 sierpnia 2012 roku. Jednocześnie biegły zaopiniował, że nie można całkowicie wykluczyć, że deformacje pojazdów powstały w wyniku kontaktu przedmiotowych pojazdów. Deformacje te musiały jednak powstać w okolicznościach i warunkach drogowych odmiennych od zadeklarowanych przez oskarżonych.

Sąd podzielił w pełni wnioski opinii biegłego, jest ona jasna, pełna, wewnętrznie niesprzeczna, pochodzi od podmiotu fachowego, bezstronnego, niezainteresowanego korzystnym rozstrzygnięciem na rzecz którejkolwiek ze stron postępowania, udziela odpowiedzi na postawione biegłemu pytania, biegły odnosi się nadto do opinii prywatnych i zawartych tam – tak ustaleń faktycznych (w szczególności co do ustaleń poczynionych przez inżyniera J. B., który przecież zestawiał pojazdy oskarżonych, przeprowadził ich oględziny, wykonał dokumentację fotograficzną), jak i uwag oraz ocen przeprowadzonych na zlecenie oskarżonych. Powracając do opinii biegłego z ramienia Stowarzyszenia, podkreślić należy, iż biegły odniósł się do konfiguracji skrzyżowania, poddał analizie infrastrukturę drogową deklarowanego przez zainteresowanych miejsca zdarzenia, poddał analizie zidentyfikowane deformacje pojazdów i odniósł się w tym aspekcie do ewentualnego przystawiania pojazdów w początkowej chwili zderzenia.

Zaznaczyć należy, że opinia została sporządzona w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy, biegły opiniujący z ramienia Stowarzyszenia podkreślił obszerność dokumentacji fotograficznej miejsca wskazanego przez zainteresowanych jako miejsce zdarzenia drogowego oraz obrazującej rodzaj i rozmiar uszkodzeń. Na marginesie należy tylko zauważyć, że biegły opiniujący na zlecenie Prokuratury analogicznie odniósł się do tej kwestii i podkreślił, że zgromadzony przez ubezpieczyciela materiał zdjęciowy jest na tyle obszerny, że dostateczny do sporządzenia opinii bez konieczności oględzin pojazdów. Powracając do opinii biegłego opiniującego z ramienia (...), biegły miał nadto na uwadze kalkulacje naprawy pojazdów, gdzie zawarto szczegółowe zestawienie części wymagających wymiany lub naprawy (ustalone po oględzinach pojazdu przez przedstawiciela zakładu ubezpieczeń). Biegły pokreślił, że dokumentacja (a ta pochodzi od ubezpieczyciela, Sąd zwracał się o komplet dokumentacji i uzupełniającą taką udostępniono - k. 460) została wykonana w sposób „wystarczająco” wszechstronny i dokładny, umożliwiający ocenę infrastruktury drogowej miejsca zderzenia, oceny widoczności jaką mieli kierujący pojazdami uczestniczącymi w kolizji, w czasie bezpośrednio tę kolizję poprzedzającym. Dokumentacja zdjęciowa została poszerzona przez biegłego o zdjęcia zamieszczone na portalu internetowym maps.google.pl.. Te posłużyły do sporządzenia wyskalowanego szkicu miejsca w sposób dokładnie odzwierciedlający związki geometryczne (kąty) pomiędzy drogami składającymi się na skrzyżowanie, na którym miało dojść do kolizji pojazdów oskarżonych. Dysponując takim materiałem biegły:

- przeanalizował i odniósł się obszernie do deklarowanego przez L. P. (1) jego zachowania jako kierującego pojazdem marki A. (...), wpływu jaki infrastruktura w obszarze skrzyżowania mogła mieć na widoczność dla kierującego tym pojazdem. Jak zaopiniował biegły, to ogrodzenie zlokalizowane po stronie lewej (patrząc w kierunku jazdy pojazdu marki A. (...) deklarowanym przez L. P.) ograniczające widoczność winno skłonić do zwiększonej koncentracji, zmniejszenia prędkości, aby zwiększyć szanse na zatrzymanie pojazdu w sytuacji gdyby z lewej strony wyłonił się w sposób nagły pojazd. Zdaniem biegłego, odcinek drogi dojazdowej poprzedzający skrzyżowanie był na tyle długi (100 metrów), że w zestawieniu z znakiem A-7, długością ogrodzenia (20 metrów), kierujący na tym odcinku miał czas na to aby przygotować się do tego, że widoczność w lewym kierunku uzyska na końcu tego ogrodzenia, co szczególnie istotne w kontekście wyjaśnień oskarżonego L. P. o graniczeniu widoczności i zaskoczeniu sytuacją drogową w postaci pojawienia się pojazdu marki N. (...);

- biegły przeanalizował i odniósł się do deklarowanego przez L. P. (1) zatrzymania się pojazdu marki N. (...) z zamiarem skrętu w lewo. W tym miejscu należy tylko podkreślić, iż zdaniem biegłego, na skrzyżowaniu o ustalonej w powyższy sposób geometrii nie ma konieczności zatrzymania pojazdu przed rozpoczęciem manewru skrętu w lewo. Manewr ten jest możliwy do wykonania w sposób całkowicie bezpieczny z prędkością rzędu około 15 km/h, nawet przy mokrej nawierzchni (a tak to przedstawiają zainteresowani). Materiał dowody nie wskazuje na jakiegokolwiek utrudnienia na drodze, które uzasadniałyby zatrzymanie na skrzyżowaniu pojazdu marki N. (...). Co więcej biegły po analizie zdjęć wykonanych przez ubezpieczyciela, jak i zdjęć satelitarnych, zaopiniował, że tak konfiguracja skrzyżowania (odcinek prosty na odległości 100 metrów poprzedzających skrzyżowanie, widoczna z odległości co najmniej 35 metrów po stronie lewej wiata przystanku autobusowego, sygnalizująca dodatkowo fakt, iż w tym miejscu znajduje się skrzyżowanie), lokalizacja znaków drogowych (informacja o zbliżaniu się do skrzyżowania) dawały dostateczną ilość informacji pozwalających na rozpoznanie sytuacji drogowej i przygotowanie się do manewru skrętu w lewo. Zatrzymanie pojazdu N. było zdaniem biegłego pozbawione racjonalnego uzasadnienia, a wręcz nielogiczne (wbrew sugestiom inżyniera J. C. (2)), z przyczyn wyżej wskazanych. Można tylko w tym miejscu wnioskować, iż deklaracje o zatrzymaniu pojazdu marki N. (...) są przygotowane na użytek wyjaśnienia powstania uszkodzeń pojazdów (szerzej na temat możliwego kontaktu pojazdów – w dalszej części uzasadnienia);

- biegły odniósł się szczegółowo do uszkodzeń każdego z pojazdów i podał, że brak śladów tarcia (w opinii uzupełniającej na rozprawie w dniu 27 maja 2015r. sugerowany przez inżyniera J. C. (2) w opinii sporządzonej na zlecenie P. M. opinii prywatnej ślad ocenił jako zacienie, nie ślad tarcia) sugeruje, że w chwili kontaktu pojazdów N. (...) stał w miejscu lub poruszał się z niewielką prędkością. W tym miejscu należy tylko przytoczyć ustalenia inżyniera J. B. opiniującego na zlecenie L. P.. Rzeczoznawca ów dokonał „zestawienia” pojazdów, przeprowadził ich oględziny, wykonał dokumentację fotograficzną, z tego też powodu częściowo ta opinia prywatna stanowi materiał badawczy dla biegłego z zakresu Stowarzyszenia. W tym miejscu należy tylko zauważyć, że inżynier J.

B. zasugerował możliwość praktycznie prostopadłego kontaktu (zderzenia) obydwu pojazdów. Dowód ten w żaden sposób nie podważa opinii procesowej wywołanej przez Sąd w tej sprawie. Przeciwnie stanowi – jak już zaznaczono dodatkowy materiał poddany ocenie przez biegłego z ramienia Stowarzyszenia (...). Biegły opiniujący z ramienia Stowarzyszenia przeprowadził nadto wnikliwą obserwację zdjęć zdeformowanych elementów każdego z pojazdów oraz wzajemną korelację deformacji ujawnionych w obydwu pojazdach (analiza uszkodzeń na str. 12-27 opinii) i analogicznie jak rzeczoznawca opiniujący na zlecenie L. P. – podał, że warunkiem koniecznym powstania deformacji, jak zidentyfikowane w pojazdach oskarżonych byłoby zderzenie pojazdów pod kątem bardzo zbliżonym do prostego, aczkolwiek zdaniem biegłego nie jest to warunek wystarczający do oceny, jaka zdaje się płynąć z opinii prywatnej;

- biegły przeanalizował nadto zakres ujawnionych uszkodzeń pojazdu marki A. (...) w kontekście deklarowanej przez kierującego L. P. (1) prędkości. Biegły zasygnalizował brak aktywacji systemu (...) sugerujący, iż prędkość kolizyjna musiała być na poziomie 20 km/h, tj. mniejszym od deklarowanej przez zainteresowanego. Do analogicznego wniosku doszedł biegły nadto odwołując się do metody porównawczej, wykorzystując (w części wskazanej na str. 29-30 opinii) wyniki testów zderzeniowych powołanych przez inż. J. C. w opinii prywatnej. Zdaniem biegłego opiniującego z ramienia Stowarzyszenia zderzenie z prędkością 50 km/h (deklarowaną przez L. P.) skutkowałoby deformacjami samochodu A. o większych rozmiarach – mianowicie takich jak w pojazdach wskazanych w przykładach przywołanych w opinii inż. J. C.. Nawiązując do zastrzeżeń obrońcy oskarżonego L. P. do tej części opinii biegłego i sugestii o prawdopodobieństwie, iż system (...) mógł być niesprawny, zauważyć należy, iż wniosek co do prędkości kolizyjnej na poziomie poniżej deklarowanej przez oskarżonego biegły wyprowadził m.in. z braku aktywacji wspomnianego systemu, ale także innych okoliczności, co już wyżej zaznaczono;

- biegły przeprowadził nadto symulację komputerową przebiegu analizowanego zdarzenia. Jak wynika z opinii, na potrzeby symulacji został wykonany szkic planu sytuacyjnego z wykorzystaniem zdjęcia satelitarnego zaczerpniętego z portalu maps.google.pl.. Jak nadto podał biegły, zdjęcie to posłużyło jako podkład do wrysowania dróg w obrębie skrzyżowania, na którym miało dojść do zderzenia. Wobec zastrzeżeń obrońcy oskarżonego P. M., biegły wskazał, że ta technika pozwala na wierne odtworzenie zależności geometrycznych pomiędzy drogami w obrębie skrzyżowania. Symulacja komputerowa, także w wersji uzupełnionej (z uwzględnieniem rzeczywistej szerokości drogi – płyta koperta k. 539 – odtworzona na rozprawie w dniu 25.06.2015 roku) wskazuje, że przy uwzględnieniu konfiguracji dróg w obrębie skrzyżowania i wynikających z tego torów ruchu pojazdów, na podstawie wersji przedstawionej przez uczestników - do zderzenia pojazdów nie mogło dojść pod kątem prostym (o czym już wyżej wspomniano). Przeprowadzone symulacje przy przyjęciu ustalonych obiektywnych parametrów – jak konfiguracja i topografia dróg w obrębie skrzyżowania, jak i okoliczności deklarowanych przez zainteresowanych oraz z uwzględnieniem uszkodzeń pojazdów wskazuje na możliwy kontakt pojazdów pod kątem mniejszym niż kąt prosty. I tak dla przykładu, przy symulacji w wariancie - przy założeniu, że kierujący pojazdem marki N. obrał prawidłowy tor ruchu dla zamierzonego manewru skrętu w lewo (tj. pojazd zatrzymał się na skrzyżowaniu na torze jazdy pojazdu A.), tory ruchu pojazdów skutkowałyby kontaktem pod kątem bliższym do 37 stopni (ryc. 41 str. 37 opinii). Jak dodał biegły w opinii pisemnej z przeprowadzonej symulacji wynika nadto, że zatrzymanie pojazdu N. zdeterminowane okolicznościami wskazanymi przez uczestników zdarzenia oraz śladami na pojazdach, nastąpiłoby w takim miejscu, że wykonaniu płynnego manewru skrętu w lewo byłoby niewykonalne (biegły powołał się na ryc. Nr 38 na str. 34 opinii)..

Powyższy referat co do opinii Stowarzyszenia nie pozostawia wątpliwości, że wnioski wyprowadzone przez biegłego opiniującego z ramienia wskazanego Stowarzyszenia zostały poprzedzone szeroką, wszechstronną, wieloaspektową analizą dostępnego i bogatego materiału badawczego. Podczas gdy tak opinia procesowa sporządzona przez inż. J. M., jak i prywatne ograniczają się do analizy uszkodzeń pojazdów (tak opinia J.B.) ewentualnie nadto konfiguracji skrzyżowania (tak opinia procesowa oraz sporządzona na zlecenie ubezpieczyciela przez D. G.). Można zaryzykować twierdzenie, że opinia procesowa biegłego J. M. jest więc niepełna w zakresie badawczym, aczkolwiek wniosek wyprowadzony przez tegoż biegłego jest zbieżny z wnioskiem biegłego ze Stowarzyszenia, mianowicie, iż uszkodzenia pojazdów nie powstały w okolicznościach deklarowanych przez oskarżonych, tak w postępowaniu odszkodowawczym, jak i aktualnie w procesie (oświadczenia zainteresowanych są w tym zakresie zbieżne niezależnie od rodzaju i etapu postępowania). Rzeczoznawca opiniujący na zlecenie zakładu ubezpieczeń wyprowadził podobny wniosek, aczkolwiek

– jak już wyżej zaznaczono, ta opinia może mieć wyłącznie charakter pomocniczy. Powracając do opinii wydanej z ramienia Stowarzyszenia, fakt że biegły nie prowadził oględzin miejsca deklarowanego przez zainteresowanych zdarzenia „w terenie” nie pozbawia opinii cech zupełności. Dokumentacja fotograficzna z miejsca deklarowanego zdarzenia sporządzona przez ubezpieczyciela jest bogata, a jak już zaznaczono, biegły z ramienia Stowarzyszenia uzupełnił dokumentację o zdjęcia satelitarne z portalu Google.maps.pl. Nadto biegły odniósł się do parametrów drogi (w uzupełniającej symulacji przebiegu zdarzenia) zidentyfikowanych po oględzinach przez inżyniera J. C. (2) ujawnionych w opinii prywatnej nr (...) oraz opinii nr (...) (koperta – k. 275 i k. 498).

Przy uwzględnieniu szeregu wyliczonych przez biegłego z ramienia Stowarzyszenia aspektów, ten wyprowadził wniosek już wyżej cytowany, iż niemożliwy byłby przebieg zderzenia obu pojazdów w takiej wersji jak przedstawili to obydwaj oskarżeni, którego skutkiem byłyby uszkodzenia takie jak te, które zostały udokumentowane po 27 sierpnia 2012 roku. Nie można całkowicie wykluczyć, że deformacje pojazdów powstały w wyniku kontaktu przedmiotowych pojazdów. Deformacje te musiały jednak powstać w okolicznościach i warunkach drogowych odmiennych od zadeklarowanych przez oskarżonych, co jest kluczowe w realiach tej sprawy. Zadaniem biegłego była zaś weryfikacja tych oświadczeń z wykorzystaniem wiedzy specjalnej. Jak też już zaznaczono, Sąd w pełni podziela te wnioski, z przyczyn wyżej omówionych. W ich kontekście jednobrzmiące wyjaśnienia oskarżonych w zakresie w jakim opisują przebieg zdarzenia drogowego, w związku z którym oskarżeni ubiegali się o wypłatę odszkodowania od ubezpieczyciela, nie polegają na prawdzie. Oceny tej nie zmieniają zeznania świadka T. O., który podał, iż holował pojazd oskarżonego P. M. po zdarzeniu w efekcie którego uszkodzeniu uległ prawy bok pojazdu (k. 276v-277). Opinia biegłego z ramienia Stowarzyszenia wskazuje wszak na możliwy kontakt pojazdów oskarżonych, ale – co kluczowe w tej sprawie – w okolicznościach innych niż wskazywane przez zainteresowanych, a istotnych dla przyjęcia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i wypłaty odszkodowania o jakie wnioskowali oskarżeni. Wnioski takie biegły wyprowadził z szeregu okoliczności wyliczonych w opinii a wyżej zreferowanych. Powracając do wyjaśnień oskarżonych, nie oznacza to, że Sąd dyskwalifikuje te wyjaśnienia w całości. Przeciwnie, wyjaśnienia P. M. w zakresie w jakim wskazuje, że pojazd w dacie zakupu nie miał uszkodzeń korespondują z zeznaniami świadków: J. K., J. R., częściowo S. K.. Obrazuje to także dokumentacja fotograficzna sporządzona przez ubezpieczyciela C. (k. 270). Dowodom tym w powyższym zakresie należy przyznać walor wiarygodnych, albowiem wzajemnie korespondują, co pozwala na ocenę, że oddają w tym zakresie rzeczywisty stan rzeczy, są prawdziwe. Natomiast okoliczność ta nie wpływa w żaden sposób na ocenę opinii biegłego z ramienia Stowarzyszenia (...). Faktem jest bowiem, iż pojazdy posiadały określone uszkodzenia, a udokumentowane w postępowaniu odszkodowawczym. Uszkodzenia te niewątpliwie powstały po dacie zakupu pojazdu przez oskarżonego P. M. a przed 29.08.2012r., tj. datą zgłoszenia szkody przez wskazanego.

Walog wiarygodnych należy przypisać wyjaśnieniom oskarżonego L. P. (1) w takim zakresie w jakim oskarżony powołuje się na fakt zgłoszenia szkody do ubezpieczyciela, ubiegania się o odszkodowanie z ubezpieczenia AC i odmowę jego przyznania przez zakład ubezpieczeń. W tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego korespondują z dokumentacją z akt szkody, jak i zeznaniami świadka M. M. (1).

Zeznania świadków M. S. (2) oraz P. P. (2) nie wnoszą niczego do sprawy, dotyczą bowiem innego postępowania o odszkodowanie. Na ich podstawie nie czyniono ustaleń faktycznych. Stąd te Sąd pominął ich szczegółową analizę. Należy tylko zauważyć, że świadkowie zeznają co do okoliczności znanych im zawodowo, brak podstaw do dyskwalifikacji zeznań wskazanych świadków jako nieprawdziwych.

Stąd też opierając się o tak zgromadzony materiał dowodowy Sąd przypisał oskarżonym popełnienie występku z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 13 § 1 kk.

Dla istnienia występku z art. 286 § 1 kk konieczne jest od strony przedmiotowej:

- wprowadzenie w błąd, wyzyskanie błędu pokrzywdzonego lub jego niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania,

- doprowadzenie tymi sposobami pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, (przy czym doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem stanowi warunek konieczny przestępstwa z art. 286 § 1 kk - wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 12.11.1992 r. , II AKr 105/92, OSA 1993, Nr 10).

Wprowadzenie w błąd oznacza, że sprawca swoimi podstępными zabiegami doprowadza inną osobę do mylnego wyobrażenia o rzeczywistym stanie rzeczy. Istotne jest przy tym, że osoba oszukana dobrowolnie oddaje mienie sprawcy, a nie traci mienia wbrew swojej woli (wyrok SN z dnia 27.10.1986r., II KR 134/86, OSNPG 1987/7/80).

W realiach tej sprawy, oskarżeni usiłowali doprowadzić ubezpieczyciela (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 39.365,10 złotych w wypadku odszkodowania z OC oraz kwocie 8.900 złotych w wypadku odszkodowania z AC w ten sposób, że P. M. (1) w dniu 29 sierpnia 2012 roku złożył zawiadomienie o szkodzie z OC, natomiast L. P. (1) w dniu 7 września 2012 roku złożył zawiadomienie o szkodzie z AC, domagając się odszkodowania z polisy (...) ubezpieczającego L. P. (1) i podali okoliczności co do miejsca, udziału pojazdów marki N. (...) o numerze rej. (...) oraz A. (...) o nr rej. (...) w zdarzeniu drogowym w dniu 27.08.2012 roku, uszkodzenia każdego z pojazdów, podczas gdy ujawnione w pojazdach uszkodzenia nie powstały w okolicznościach podawanych przez P. M. (1) i L. P. (1). Zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na odmowę przyznania i wypłaty odszkodowania czym wyczerpali dyspozycję art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk.

Oszustwo jest przestępstwem kierunkowym, gdyż warunkiem odpowiedzialności jest działanie czy zaniechanie sprawcy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Zamiar bezpośredni o szczególnym zabarwieniu związanym z celem działania sprawcy oznacza, że elementy przedmiotowe oszustwa muszą mieścić się w świadomości sprawcy i muszą być objęte jego wolą. Sprawca oszustwa nie tylko musi chcieć uzyskać korzyść majątkową, lecz musi także chcieć użyć w tym celu określonego sposobu działania, tj. wprowadzenia w błąd, wyzyskania błędu pokrzywdzonego lub jego niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania (wyrok SN z dn. 21.11.2007 r., V KK 66/07, LEX nr 351207, oraz z dn. 03.04.2007 r., III KK 362/06, LEX nr 296749).

W realiach tej sprawy zamiar oskarżonego jest czytelny, działanie oskarżonych ukierunkowane było na pozyskanie sposobami oszukańczymi korzyści majątkowej w postaci środków finansowych. Do rozporządzenia mieniem przez ubezpieczyciela nie doszło, albowiem ubezpieczyciel zakwestionował własną odpowiedzialność, ponieważ postępowanie weryfikacyjne nie potwierdziło winy (odpowiedzialności odszkodowawczej) osoby deklarowanej przez oskarżonych jako sprawcę zdarzenia drogowego.

Oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu, co daje podstawy do przypisania im działania w warunkach współsprawstwa. Przy czym dla przypisania współsprawstwa nie jest konieczne własnoręczne realizowanie znamion czynu zabronionego przez każdą z osób wspólnie i w porozumieniu dokonujących przestępstwa. Nie jest zatem istotne jakie konkretne czynności podjęli poszczególni sprawcy, skoro każdy z nich realizował swoim zachowaniem jakąś część tych znamion składających się na opis czynu zabronionego. Skoro zaś działali wspólnie i w porozumieniu, należy interpretować to jako współsprawstwo, którego istotą jest „oparte na porozumieniu współdziałanie dwóch lub więcej osób, z których każda obejmuje swoim zamiarem realizację całości znamion czynu przestępnego. Porozumienie może nastąpić chociażby w sposób dorozumiany, najpóźniej w momencie realizacji zadań sprawczych. (postanowienie SN z dnia 05.05.2003 r., V KK 346/02, LEX nr 78912, wyrok S.Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14.10.1998 r., II AKa 15/98, Prok. I Pr. 1999/7-8/25, wyrok S.Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30.12.2004 r., II AKa 435/04, LEX nr151782). W ocenie Sądu współsprawstwo oskarżonych w realiach tej sprawy zasadza się, niejako bierze swój początek w oświadczeniu „sprawcy kolizji drogowej” opatrzonym datą 27.08.2012r. i podpisami (...) oraz (...) w części oświadczenia traktującego o okolicznościach i skutkach zdarzenia. W tej części oświadczenia zainteresowani (tutaj oskarżeni) zgodnie podali, że do kolizji doszło na skrzyżowaniu dróg w miejscowości M., L. P. (1) jadąc drogą z B. w kierunku S. wymusił pierwszeństwo i uderzył w bok skręcającego N. M.. Oświadczenie to (k. 72 akt szkody – koperta – k. 30) wraz z analogicznymi, identycznymi szkicami sytuacyjnymi sporządzonymi przez każdego z oskarżonych zostały przez zainteresowanych wykorzystane – złożone w postępowaniach odszkodowawczych. Przy czym nie ulega wątpliwości, że oskarżony P. M. dochodził odszkodowania z OC, zaś L. P. z AC od zakładu ubezpieczeń związanego umową ubezpieczenia z oskarżonym L. P.. To zgodne stanowiska oskarżonych co do okoliczności

zdarzenia, odpowiedzialności za zdarzenie drogowe i uszkodzeń każdego z pojazdów, będące efektem uprzednich ustaleń (tak w kontekście opinii Stowarzyszenia (...)) pozwoliły zainteresowanym wystąpić z wnioskami (każdy z oskarżonych odrębnie) o odszkodowanie z ubezpieczenia komunikacyjnego.

Stopień społecznej szkodliwości czynu zarzucanego oskarżonemu jest znaczny.

Wina oskarżonemu została udowodniona, co już wyżej podniesiono.

Oskarżeni są osobami zdatnymi do zawinienia, ze względu na wiek, jak i pełną poczytalność. Oskarżeni są zdolni do rozpoznania bezprawności swoich czynów, znajdują się w sytuacji, która nie wyklucza możliwości dania posłuchu normie prawnej. W realiach tej sprawy nie zachodzą okoliczności wyłączające bezprawność czynów oskarżonych lub ich winę.

Kary po 1 roku pozbawienia wolności oraz po 100 stawek dziennych grzywny, są adekwatne do stopnia winy oskarżonych oraz stopnia społecznej szkodliwości ich czynu, przy uwzględnieniu:

a/ okoliczności obciążających:

- działanie w warunkach współsprawstwa;

b/ okoliczności łagodzące:

- uprzednia niekaralność każdego z oskarżonych,

- zatrzymanie czynu na etapie usiłowania.

W ocenie Sądu nie ma podstaw do izolacyjnego oddziaływania na postawę każdego z oskarżonych, a wystarczającym jest surowe napiętnowanie ich występku. Fakt uprzedniej niekaralności każdego z oskarżonych wskazuje, że cele kary przy takim rozstrzygnięciu zostaną spełnione. Stąd też Sąd wymierzył oskarżonym kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okres próby 2 lat. Okres ten pozwoli na weryfikację pozytywnej prognozy kryminologicznej postawionej wobec każdego z oskarżonych. Kara ta w połączeniu z efektywnie zastosowaną sankcją w postaci grzywny powstrzyma oskarżonych od popełnienia w przyszłości przestępstw, a w społeczeństwie wzmocni przekonanie o skuteczności udzielonej przez państwo ochrony prawnej.

Należy zaznaczyć, że wśród zastosowanych wobec oskarżonego sankcji, tylko kara grzywny podlega efektywnemu wykonaniu, stanowi zatem realną dolegliwość, jaka dotknie sprawcę pozostawiając go w przekonaniu negatywnej oceny czynów, których się dopuścił.

Przy kształtowaniu wysokości grzywny (jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł) Sąd miał na uwadze treść art. 53 § 2 kk i 33 § 3 kk, a w szczególności to, że oskarżeni dysponują okresowymi, stałymi – miesięcznymi wpływami.

W oparciu o treść art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 618 § 1 kpk, art. 616 § 2 kpk, art. 627 kpk Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 6.311,05 złotych tytułem zwrotu wydatków:

- opłaty przewidzianą za udzielenie informacji z rejestru skazanych,
- ryczał za doręczenia korespondencji w postępowaniu przygotowawczym oraz sądowym (§ 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym /Dz. U. Nr 108, poz. 1026 z późn. zm./),
- wynagrodzenie biegłego J. M.- opinia pisemna i uzupełniająca ustana,
- wynagrodzenie za opinię Stowarzyszenia – opinia pisemna i uzupełniająca,

- wynagrodzenie za przechowanie pojazdu (ryczałt w postępowaniu przygotowawczym oraz rzeczywiste koszty – wynagrodzenie dla podmiotu przechowującego w postępowaniu sądowym),
- koszty dojazdów świadków na rozprawę.

Oplaty w wysokości po 380 złotych wymierzono na podstawie art. 627 kpk i art. 2 ust 1 pkt 3 i art. 3 ust 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 roku , Nr 49, poz. 223 z późn. zm.).

Wyrok zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego Piotrkowie Tryb. IV Wydział Karny z dnia 10.06.2016r. sygn..akt IV Ka 585/15